

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SINISARUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

Adult educator, level 5

Kutsestandard on dokument, mis kirjeldab tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid

Kutsestandardi kasutusala

- 1) Tööturu nõudmistele vastavate õppekavade ja koolitusprogrammide koostamine
- 2) Inimeste kompetentsuse hindamine, sh enesehindamine ja vastavushindamine kutse andmisel
- 3) Ametite kirjeldamine ja tutvustamine
- 4) Inimese karjääri planeerimine ja aluse loomine elukestvaks õppeks
- 5) Koolitusvajaduste väljaselgitamine ning koolituse planeerimine
- 6) Ametijuhendite koostamine ja töötajate värbamine
- 7) Kutsete ja kvalifikatsioonide võrdlemine

Occupational title	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
Adult educator, level 5	5

Part A DESCRIPTION OF WORK

<p>A.1 Description of work</p> <p>Täiskasvanute koolitaja toetab sihipäraselt loodud õpituatsioonis täiskasvanud inimeste õppimist ja enesearengut. 5. taseme täiskasvanute koolitaja on väheste praktiliste kogemustega koolitaja. Ta valmistab ette õppe läbiviimiseks vajalikud materjalid ja korraldab koolituse õppekavas ettenähtud teemal, arvestades seda, et täiskasvanud õppijad on erineva vanuse, kogemuse, eelneva hariduse ja sotsiaalse staatusega inimesed, kellel on oma väljakujunenud teadmiste süsteem, mõtlemisharjumused, eelarvamused, stereotüübid, hoiakud ja väärtushinnangud, mille nad toovad kaasa õpituatsiooni. Koolitab kitsas valdkonnas.</p>
<p>A.2 Tasks</p> <p>A.2.1 Õppeprotsessi ettevalmistamine A.2.2 Õppeprotsessi läbiviimine A.2.3 Õppeprotsessi analüüs ja hindamine A.2.4 Professionaalne eneseareng</p> <p>Tööülesannete täielik loetelu on toodud Lisas 1: Tööosad ja tööülesanded.</p>
<p>A.3 Work environment and specific nature of work</p> <p>Täiskasvanute koolitaja füüsilisele töökeskkonnale esitatavad nõuded sõltuvad koolituse eesmärgist ja/või valdkonnast, milles koolitust läbi viiakse. Need lepitakse eelnevalt koolituse tellija ja koolitaja vahel kokku. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna loob koolitaja õppeprotsessi käigus ise.</p>
<p>A.4 Tools</p> <p>Täiskasvanute koolitaja peamiseks töövahenditeks on info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendid, õppevahendid ja muud õppe tulemuslikuks läbiviimiseks ning loovtegevusteks vajalikud vahendid. Töövahendite kasutamisel lähtutakse täiskasvanuõppe eripärasest.</p>
<p>A.5 Personal qualities required for work: abilities and characteristics</p> <p>Edukat tegutsemist täiskasvanute koolitajana toetavad järgmised võimed ja iseloomumomadused: õpivõime, koostöövalmidus, verbaalne võimekus, empaatia, pühendumus, pingetaluvus, tolerantsus, eneseregulatsiooni võime, otsustusvõime, kohanemisevõime, loovus, sihikindlus, avatus ja kriitilise mõtlemise võime.</p>

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

Täiskasvanute koolitaja põhiväärtusteks on väärikus, ausus, sallivus, vastutus, avatus ja inimest väärtustav hoiak. Oluline on täiskasvanute koolitaja eetikanõuetest kinnipidamine.

A.6 Professional preparation

Viienda taseme täiskasvanute koolitaja on enamasti kesk- või kõrgharidusega spetsialist, kellel puudub andragoogi ettevalmistus. Vajalikud kompetentsid on ta omandanud praktilise tegevuse käigus.

A.7 Most common occupational titles

Täiskasvanute koolitaja kutse ei eelda ühtse ametinimetuse olemasolu. Kutse omanik võib töötada paljudel erinevatel ametikohtadel nagu koolitaja, õpetaja, lektor, õppejõud, tuutor, mentor, konsultant/konsulent jm.

A.8 Regulations governing profession

Sõltuvalt valdkonnast, kus koolitus toimub ja/või konkreetsest koolituse tellijast, võidakse koolitajalt nõuda erinevaid dokumente. Näiteks täiskasvanute koolitaja kutse omamist, erialast kompetentsust tõestavaid dokumente vm.

Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

B.1 Structure of occupation

Täiskasvanute koolitaja, tase 5 kutse moodustub viiest kompetentsist. Selle kutse taotlemisel on nõutav kompetentside B.2.1 – B.2.5 tõendamise.

B.2 Competences

MANDATORY COMPETENCES

B.2.1 Õppeprotsessi ettevalmistamine	EstQF Level 5
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Valmistab ette konkreetse koolituse/tunni sisu ja valib meetoodika, lähtudes õppekavas fikseeritud õpiväljunditest. 2) Koostab uusi ja/või kohandab vanu õppematerjale, lähtudes oma teema käsitlemise loogikast ja arvestades õpikeskkonna võimalusi. Kasutab kohaseid allikaid ning standardaluseid. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) õppematerjalide koostamisele esitatavad nõuded, 2) meetodite tundmine, 3) oodatavad õpiväljundid, 4) allikate otsingu ja valiku põhimõtted ning nendega töötamine. 	
<p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Dokumendid, portfoolio (s.h. eneseanalüüs), tõendus põhine intervjuu.</p>	
B.2.2 Õppeprotsessi läbiviimine	EstQF Level 5
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Toetab õppijaid õpieesmärkide seadmisel, teavitades neid koolitusprogrammist tulenevatest eesmärkidest. 2) Kujundab õpikeskkonda, rakendades füüsilisele õpikeskkonnale esitatavaid nõudeid. 3) Juhib õppeprotsessi, kindlustades oma teema edastamise õppeks ettenähtud aja piires. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) eesmärgistamise põhimõtted, 2) füüsilise õpikeskkonna kujundamine, 3) ajakasutuse juhtimise põhimõtted. 	
<p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Dokumendid, portfoolio (s.h. eneseanalüüs), tõendus põhine intervjuu.</p>	

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

B.2.3 Õppeprotsessi ja õpitulemuste analüüs ja hindamine	EstQF Level 5
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> Hindab õppeprotsessi, lähtudes kavandatud eesmärkidest. Hindab õppija individuaalseid õpitulemusi, võrreldes neid õppekavas fikseeritud õpiväljunditega. Reflekteerides kirjeldab enda tegevust õppeprotsessis, seostades oma käitumist õpitulemustega. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> andmete kogumise põhimõtted, analüüsimeetodid, hindamisjuhendite kasutamine. 	
<p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Dokumendid, portfoolio (s.h. eneseanalüüs), tõenduspõhine intervjuu.</p>	
B.2.4 Professionaalne enesearendamine	EstQF Level 5
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> Uuendab õppe sisu ja -meetodeid, neid vajadusel ajakohastades. Reageerib füüsilisele ja vaimsele üleväsimusele, vähendades oma koormust. Täiendab end erialaselt oma aine/teema valdkonnas, hoides end kursis uemate suundadega. Tegeleb oma rollikäitumise analüüsiga, otsides probleemi tekkimisel lahendust. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> kaasaegsed õppemeetodid, enesejuhtimise (sh stressijuhtimise) alused, uued suunad erialal, koolitaja rollid. 	
<p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Dokumendid, portfoolio (s.h. eneseanalüüs), tõenduspõhine intervjuu.</p>	

RECURRING COMPETENCES

B.2.5 Täiskasvanute koolitaja kutset läbiv kompetents	EstQF Level 6
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> Tunneb koolitustel käsitlevat valdkonda/teemat/ainet. Teab andragoogika põhiprintsiipe ja lähtub koolitusel täiskasvanud õppija eripäradest. Väärtustab täiskasvanud õppijat, peab tähtsaks eetilisi tõekspidamisi, järgib täiskasvanute koolitaja kutse-eetikat (vt Lisa 2: Täiskasvanute koolitaja eetikakoodeks). Loob õppimist ja suhtlemist soodustava keskkonna. Järgib täiskasvanuõpet reguleerivaid seadusi. Käsitleb ennast õppijana, käitub enesearengu subjektina. Kasutab koolitusel eesti keelt (või oma emakeelt) tasemel C1 ja valdab ühte võõrkeelt vähemalt tasemel B1. Vene keelt kui emakeelt koolitusel kasutavad koolitajad valdavalt eesti keelt vähemalt tasemel B1 (vt Lisa 3: Keeleoskuse hindamise skaala). Kasutab sobilikke IKT (info- ja kommunikatsioonitehnoloogia) vahendeid õppeprotsessi ettevalmistamisel, läbiviimisel ja hindamisel; oskab allikakriitiliselt veebipõhist infot otsida ja kasutab seda vastavalt autorikaitse seadusele; teab e-õppe võimalusi ja oskab kasutada sobilikke meetodikaid e-õppe läbiviimiseks täiskasvanute koolituses; oskab luua, kasutada ja jagada veebipõhiseid materjale; kasutab sobilikke IKT vahendeid enesearengu toetamisel. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> õpetatav valdkond/teema/aine, täiskasvanud õppija eripärad, andragoogika põhiprintsiibid, suhtlemispsühholoogia baasteadmised (kontakt, selge eneseväljendus, aktiivne kuulamine, enesekehtestamine), täiskasvanuharidust ja -koolitust reguleerivad õigusaktid, 	

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

- 6) eneserefleksiooni põhimõtted,
7) täiskasvanute koolitaja eetikakoodeks.

Hindamismeetod(id):

Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamisel.

Part C GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations

1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications	21-13062014-01/5k
2. Occupational qualification standard compiled by:	Talvi Märja, ETKA Andras Larissa Jõgi, Tallinna Ülikool Merle Lõhmus, EBS Juhtimiskoolituse Keskus Kristel Jalak, Enics Eesti AS Heiki Kiidli, Tallinna Täiskasvanute Gümnaasium Tiina Jääger, Eesti Vabaharidusliit Eda Anton, Tartu Kutsehariduskeskus Küllli All, Haridus- ja Teadusministeerium Kerttu Taidre, ETKA Andras
3. Occupational qualification standard approved by:	Education
4. No. of decision of Sectoral Council	15
5. Date of decision of Sectoral Council	13.06.2014
6. Occupational qualification standard valid until	31.03.2015
7. Occupational qualification standard version no.	5
8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)	2424 Training and Staff Development Professionals
9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)	5

C.2 Occupational title in foreign language

English:	Adult educator, level 5
Finnish:	Aikuiskouluttaja
Russian:	Преподаватель взрослых

C.3 Annexes

Lisa 1 [Töösad ja -ülesanded](#)

Lisa 2 [Täiskasvanute koolitaja eetikakoodeks](#)

Lisa 3 [Keelte oskustasemete kirjeldused](#)

Lisa 4 [Arvuti kasutamise oskused](#)